

108035

Rudolf Hess burde få bedre vilkår i Spandau

Det hører til de moralske nødvendigheter i verden at noen husker og minner om forhold som andre finner det bestemt å glemme og la bli glemt.

Av P. O. Storlid

Derfor er det fortjenstfullt at C.C. ved flere anledninger har minnet om Rudolf Hess' tragiske og ennå ikke fullbyrdede skjebne.

Siden 1. oktober 1966 er Hess eneste fange i Spandau-fengslet. Han bebor en celle på 2,30 x 280 m, hvor han har en brisk med balmsekk, en stol og et bord. Ellers intet. Han står hver dag opp kl. 0600 og må være i køy kl. 2200, da slukkes lyset. Han må selv vaske celle, toalett og undertøy, og har anledning til å bade en gang ukentlig. En time månedlig kan han, under streng bevoktning, motta besøk av ett familiemedlem, og en time ukentlig får han besøk av en fengselsprest. Utover dette har han ingen å tale med, vokterne har forbud mot samtaler med fangen. Fire sensurerte bøker kan han lese i måneden, men disse må ikke inneholde noen hentydning til prosessen i Nürnberg, likesom det er ham forbudt overhodet å nevne denne ved de sjeldne besøk. Skjer det, vil besøket ifølge reglementet øyeblikkelig bli avbrutt. I de 36 år siden Nürnberg har hans forsvarer fra dengang i alt seks ganger fått besøkstilladelse, sist i 1979. Heller ikke han kan tale med Hess om «saken», som fangen forøvrig aldri har mottatt noen domskrift fra. Han har ikke engang anledning til å undertegne en fullmakt til sin advokat. Dette er

Rudolf Hess' liv. Ansvaret for det faller likt på de fire seiersmakter, som månedlig avløser hverandre i bevoktningen. De førte sin krig for mere menneskelighet i verden, het det dengang. Noen av oss husker endog det.

Umenneskelig

En smule menneskeligere i fengslingens umenneskelighet kunne det vært, om f.eks. hans daglige halvtimes opphold i havnen kunne forlenges til en hel time. Eller om han kunne fått tilladelse til å ha et ur, som er ham forbudt. Om man hadde fjernet forbudet mot å lese og skrive i fengselshaven. Eller om han som vel på alle gamle hjem, kunne fått en elektrisk ringeklokke i cellen, og kunne gis tilladelse til å lage seg en kopp kaffe eller te når han ville. Og om han selv kunne bestemme når lyset skulle slås av, og beholde lesebriller så lenge han ville. Han er halvveis blind, og greier seg ikke uten den. Og om han kunne ta et bad daglig...

Forplikter

Om alt dette bad hans gamle forsvarer i brev til fengselsdireksjonen i 1966. Han fikk til svar at herrene hadde «gjort seg kjent med skrivelsens innhold» og avslått anmodningene. Siden har det vært «menneskerettsår» og mange andre år, som intet har forandret annet enn Hess' alder.

Vi har her i landet politikere, biskoper og andre som jevnlig lar sine røster høre i menneskerettsspørsmål. La dem herved ennå en gang være minnet om Hess. Norges Storting satte en gang inn i verden ideen til domstolen i Haag, og Norge var Norges land. Slikt forplikter, mente man før.